PRINTED BY SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRINTING,
WEST BENGAL GOVERNMENT PRESS, CALCUTTA-27

REFERENCE

বাজেট বক্তৃতা

১৯৮১-৮২

শ্ৰীকেশৱ চন্দ্ৰ গগৈ
বিত্ত-মন্ত্ৰী, অসম

অসম বিধান সভা,
বাজেট অধিবেশন,
২৩ মাৰ্চ, ১৯৮১

REFERENCE

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়,

১৯৮১—৮২ চনৰ বছৰটোৰ বাবে মই বাৰ্ষিক বিবৃতি দাঙি ধৰিব খুজিছোঁ।

২। বৰ্তমান চৰকাৰে অসমত কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ ১০০ দিন পূৰ হলহে মাথোন। ১৯৮০ চনৰ ৬ ডিচেম্বৰৰ দিনা নতুন চৰকাৰে শাসনভাৰ হাতত লোৱাৰ পিছতেই প্ৰথম কাম হৈছিল এবছৰৰো অধিক কাল আন্দোলনত ভুগি থকা ৰাজ্যখনলৈ স্বাভাৱিক অৱস্থা ঘূৰাই অনা। শান্তি আৰু শৃঙ্খলা অটুট ৰখা, অত্যাৱশ্যকীয় সামগ্ৰীৰ যোগান ব্যৱস্থা উন্নত কৰা, ৰাজ্যৰ অৰ্থনীতি পুনৰুজ্জীৱিত কৰা, চলিত বছৰটোৰ কম সময়ছোৱাৰ ভিতৰতে পৰিকল্পনা আঁচনি সমূহৰ ক্ষিপ্ৰগতিত ৰূপায়ণ কৰাৰ উপৰিও প্ৰশাসনত জনসাধাৰণৰ আস্থা ঘূৰাই অনাটোৱেই আছিল আমাৰ তৎকালীন কৰ্তব্য।

৩। যদিও মই ১৯৮১—৮২ চনৰ সমগ্ৰ বিত্তীয় বছৰটোৰ বাবে বাজেট উত্থাপন কৰিছোঁ, মই ১৯৮১ চনৰ এপ্ৰিলৰ পৰা জুলাই মাহলৈকে এই চাৰি মাহৰ বাবে 'ভোট-অন-একাউণ্ট' বিচাৰিব খুজিছোঁ। এই সময়ছোৱাত বৰ্তমানে চৰকাৰে ৰাজ্যখনৰ অৰ্থনীতি খৰচি মাৰি পৰীক্ষা কৰিবৰ কাৰণে এটা সুযোগ পোৱাৰ লগতে ৰাজ্যখনৰ অৰ্থনীতি পুনৰুজ্জীৱিত কৰিবলৈ প্ৰস্তাৱসমূহো বিবেচনা কৰিব পাৰিব।

৪। বিদেশী নাগৰিকৰ প্ৰশ্নটোৰ ওপৰত চলা আন্দোলনৰ প্ৰভাৱ ৰাজ্যখনৰ অৰ্থনীতিৰ ওপৰত কেনেদৰে পৰিছে তাক মাননীয় সদস্যসকলে ভালদৰে জানে। ১৯৭৯—৮০ চনৰ বিত্তীয় বছৰটোৰ দ্বিতীয়াৰ্দ্ধত আৰু ১৯৮০—৮১ চনৰ চলিত বিত্তীয় বছৰটোৰ অধিকাংশ সময়ছোৱাত উন্নয়নমূলক কাম-কাজ যথেষ্ট পৰিমাণে মন্থৰ হৈ পৰে। সঘনে হৈ থকা বন্ধ, পিকেটিং, সত্যাগ্ৰহ আৰু অন্যান্য আন্দোলনমূলক কাৰ্য্য-কলাপৰ বাবে চৰকাৰী কাৰ্য্যালয়, শিক্ষানুষ্ঠান আৰু বেঙ্কসমূহ আনকি বেচৰকাৰী প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ কাম-কাজো সঘনে ব্যাহত হৈছিল। ১৯৭৯ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহৰ পৰা তৈলক্ষেত্ৰ সমূহৰপৰা শোধনাগাৰ সমূহলৈ খাৰুৱা তেলৰ প্ৰবাহ বন্ধ হৈ যায়। ১৯৮০ চনৰ এপ্ৰিল মাহৰ পৰা প্লাইউডৰ উৎপাদন তথা ইয়াৰ পৰিবহন বন্ধ হৈ যায়। মৰাপাট আৰু অন্যান্য বিভিন্ন উৎপাদিত দ্ৰব্য ৰাজ্যৰ বাহিৰলৈ অনা-নিয়া কাৰ্য্যও স্থবিৰ হৈ পৰে। আন্দোলনৰ আৰম্ভণিৰে পৰা ৰাজ্যখনৰ বাহিৰৰ বস্তু অসমলৈ অনা-নিয়া কৰাটোও ভালেখিনি কমি যায়।

৫। ফলস্বৰূপে উৎপাদন সকলো ক্ষেত্ৰত বিপৰ্য্যস্ত হব লগা হয়। চাহ, প্লাইউড, সাৰ, তেল আৰু তৈলজাত সামগ্ৰীৰ উৎপাদন কমি যায়। প্ৰাকৃতিক গেচৰ যোগান নথকাৰ বাবে নামৰূপ তাপ-বিদ্যুৎ কেন্দ্ৰও ক্ষতিগ্ৰস্ত হয়। মুঠতে

এই সময়ছোৱাত ৰাজ্যখনৰ সমগ্ৰ উদ্যোগিক উৎপাদনেই নিম্নগামী হোৱাটো পৰিলক্ষিত হয়।

৬। শিক্ষানুষ্ঠান সমূহত ছাত্ৰসকলে এহাতে এটা মূল্যবান বছৰ হেৰুৱাব লগা হ'ল, আনহাতে চাকৰি প্ৰাৰ্থীসকলে কাৰ্য্যালয় সমূহত স্বাভাৱিকভাৱে কাম-কাজ কৰালৈকে বৈ থাকিব লগীয়া হ'ল। ফলস্বৰূপে নিবনুৱা সমস্যা আৰু বেয়া হৈ গ'ল। আনহাতেদি ইঞ্জিনীয়াৰ, ডাক্তৰ আৰু অন্যান্য কাৰিকৰী লোকসকল সময়মতে ওলাই আহিব নোৱাৰাৰ বাবে ৰাজ্যখনত কাৰিকৰী লোকৰ অভাৱ আৰু বেছি হ'ল।

৭। এই সময়ছোৱাত এহাতে বস্তু-বাহানি আৰু পৰিবহন ব্যৱস্থা ব্যাহত হোৱা আৰু আনহাতে ৰাজ্যখনত সামগ্ৰিক উৎপাদন হ্ৰাস হোৱাৰ কাৰণেই ৰাজ্য-খনে অনুৰূপ সময়ছোৱাত সম্ভৱতঃ দেশৰ আন আন ঠাইতকৈ অধিক হাৰত মুদ্ৰাস্ফীতিৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হয়। অত্যাৱশ্যকীয় সামগ্ৰীৰ সঘনে হৈ থকা নাটনিৰ বাবে দুখীয়া শ্ৰেণীৰ ৰাইজে যথেষ্ট দুখ-কষ্ট ভোগ কৰিব লগীয়া হয়।

৮। নতুন চৰকাৰে শাসনভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ লগে লগে অৱস্থাৰ উন্নতি সাধ-নৰ বাবে সংশোধনমূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লগা হয়। সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজে যাতে স্বাভাৱিকভাৱে জীৱন যাপন কৰিব পাৰে তাৰ বাবে চৰকাৰে শান্তি আৰু শৃংখলা ৰক্ষাৰ্থে ফলপ্ৰসূ ব্যৱস্থা লবলগীয়া হয়। আগতে সঘনে বাধা পোৱাৰ পিছত চৰকাৰী কাৰ্য্যালয়সমূহৰ কাম-কাজ নিয়মিতভাৱে চলিবলৈ আৰম্ভ কৰে। পৰিবহন সেৱাও কোনো বাধা নোপোৱাকৈ চলিবলৈ ধৰে। অত্যাৱশ্যকীয় সামগ্ৰী-সমূহ আকৌ ৰাজ্যখনলৈ আহিবলৈ লয় আৰু ইয়াৰ সমবিতৰণ কাৰ্য্যও সম্ভৱ হৈ উঠে। আন্দোলনৰ সময়ছোৱাত মন্থৰ হৈ পৰা উন্নয়নমূলক কাম-কাজৰ গতি পুনৰ ভালেখিনি ক্ষিপ্ৰ হৈ পৰে। আন্দোলনৰ সময়ছোৱাত বাট-পথ আৰু অন্যান্য ৰাজহুৱা কাম যিবিলাক কাম সুচাৰুৰূপে চলা নাছিল--সেইবিলাকৰ প্ৰতিও যথেষ্ট মনোযোগ দিয়া হৈছে। মূল্যৰ ক্ষেত্ৰত তীব্ৰভাৱে হোৱা উৰ্দ্ধমুখী গতি কিছু পৰিমাণে হলেও ৰোধ কৰা হৈছে। পেট্ৰোলজাত সামগ্ৰী, খাৰুৱা তেল, ৰাসায়-নিক সাৰ, প্লাইউড আদিৰ উৎপাদন পুনৰ আৰম্ভ হয়। অৰ্থনীতি পুনৰুজ্জীৱিত হোৱাৰ লক্ষণ পৰিলক্ষিত হয়। ৰাজ্যখনৰ প্ৰশাসনৰ প্ৰতি সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজৰ আস্থা পুনৰ ঘূৰি আহে।

৯। ৰাজ্যৰ শাসন ভাৰ গ্ৰহণৰ ঠিক পিছতে ৰাজ্য চৰকাৰে ৰাজ্যৰ চৰ কাৰী চাকৰিয়াল সকলৰ স্বাৰ্থৰ প্ৰতি মনোযোগ দিব লগা হয়। চাকৰিয়ালসকলক তেওঁলোকৰ অভাৱ-অভিযোগ সম্পৰ্কে চৰকাৰ যে সচেতন আৰু দাবীসমূহৰ প্ৰতি যে সহানুভূতিশীল সেই বিষয়ে আশ্বাস দিব লগা হয়। ৰাজ্য চৰকাৰৰ কঠিন বিত্তীয় অৱস্থা সত্বেও মূল্য বৃদ্ধিৰ ফলত চৰকাৰী চাকৰিয়ালসকলে ভোগকৰা দুখকস্ট সকাহ দিবৰ বাবে ১৯৮১ চনৰ এপ্ৰিল মাহত পাবলগীয়া তেওঁলোকৰ মৰগীয়া বানচ চৰ-কাৰে তৎকালেই মঞ্জুৰ কৰে। ৰাজ্য চৰকাৰে তেওঁলোকৰ চিকিৎসা বানচো বঢ়াই দিয়ে। একে সময়তে চৰকাৰী অৱসৰপ্ৰাপ্ত চাকৰিয়াল সকলকো যথেষ্ট সকাহ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।

১০। ৰাজ্যখনৰ বিশৃংখল পৰিস্থিতিৰ হেতু মহকুমা পৰিষদ আৰু পঞ্চায়ত-সমূহেও ইয়াৰ ৰাজহ হেৰুৱাব লগা হয় আৰু ইয়াৰ কৰ্মচাৰী সকলক বেতন

আদি দিয়াত অসুবিধাৰ সন্মুখীন হব লগা হয়। পঞ্চায়ত আৰু মহকুমা পৰিষদ-সমূহৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ দুখ-কষ্ট লাঘৱ কৰাৰ উদ্দেশ্যে ৰাজ্য চৰকাৰে তেওঁলোকক দৰমহা দিবৰ বাবে এক তদৰ্থ সাহায্য মঞ্জুৰীৰ অনুমোদন জনায়।

১১। আগতেই উল্লেখ কৰা হৈছে যে ৰাজ্য চৰকাৰে পৰিকল্পনা আঁচনি-সমূহো খৰতকীয়া ভাৱে ৰূপায়ণ কৰিবলৈ লৈছে। মাননীয় সদস্যসকলে শুনি সুখী হব যে বছৰটোৰ আৰম্ভণিতে ১৯৮০-৮১ চনৰ ৰাজ্যিক পৰিকল্পনাত ধাৰ্য্য কৰা ১৬০ কোটি টকাক ১৯৮০ চনৰ অক্টোবৰ মাহত ১৯৮ কোটি টকালৈ বৃদ্ধি কৰা হয় আৰু হাতত থকা এই কম সময়ছোৱাতে ৰাজ্য চৰকাৰে আটাইবিলাক আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰি পৰিকল্পনাত ধৰা সমুদায় ধন ব্যৱহাৰ কৰিব।

১২। মাননীয় সদস্যসকলে বোধহয় জানে যে ১৯৮০ চনৰ জানুৱাৰী মাহত কেন্দ্ৰত এক জনপ্ৰিয় চৰকাৰ প্ৰতিষ্ঠিত হোৱাৰ লগে লগে 'প্লেন হলিদে' (plan holiday)ৰ ধাৰণা বাদ দিয়া হয়। ১৯৮০ চনত ১৯৮০ৰ পৰা ১৯৮৫ চনলৈকে সামৰি লোৱাকৈ এখন নতুন ষষ্ঠ পঞ্চ-বাৰ্ষিক পৰিকল্পনা যুগুতাই তাক চূড়ান্ত কৰা হয়। পৰিকল্পনা আয়োগে যুগুতোৱা গাথনিৰ ভিত্তিত ৰাজ্য চৰকাৰে ১৯৮০ চনৰ অক্টোবৰ মাহত এখন পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা যুগুতাই পৰিকল্পনা আয়োগৰ ওচৰত দাখিল কৰে।

১৯৮০ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত নতুন চৰকাৰে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত পৰিকল্পনাৰ আকাৰ চূড়ান্ত কৰা হয়। ষষ্ঠ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ বাবে আনুমানিক ভাৱে ১,১১৫ কোটি টকাৰ ব্যয় ধাৰ্য্য কৰা হয়। পৰিকল্পনাখনৰ প্ৰধান লক্ষ্যসমূহ হ'ল ঃ—

(ক) বস্তুগত সা-সুবিধা, সামাজিক আৰু সমূহীয়া সেৱা, প্ৰতিষ্ঠান আৰু অনুষ্ঠানসমূহৰ ব্যৱস্থা কৰি গাথনিগত ব্যবস্থাৰ উন্নতি সাধন কৰা।

(খ) কৃষি আৰু আনুষঙ্গিক খণ্ডসমূহত আৰু গ্ৰামোন্নয়নত সাধাৰণ ভাবে সৰ্বোচ্চ অগ্ৰাধিকাৰ দি উপাৰ্জন, নিযুক্তি, বস্তু-বাহানি আৰু সেৱাৰ ব্যৱস্থা থকা খণ্ডসমূহৰ বিশেষ ভাবে উন্নতি সাধন কৰা।

(গ) সমাজৰ দুৰ্বল শ্ৰেণীৰ লোকৰ মাজত সম ন্যায় আৰু কল্যাণ সাধনৰ উন্নয়নকল্পে আঁচনি হাতত লোৱা।

(ঘ) ৰাজ্যৰ সম্পদসমূহ সৰ্বোচ্চ ব্যৱহাৰ কৰাৰ আঁচনি আৰু কাৰ্য্যসূচী-সমূহত উৎসাহ প্ৰদান।

(ঙ) বাধা বিঘিনি আৰু অসমতা দূৰ কৰি ইতিমধ্যে সৃষ্টি কৰা সম্ভাৱনীয়তাসমূহৰ সম্পূৰ্ণৰূপে ব্যৱহাৰ।

১৩। এই ব্যয়ৰ ভিতৰত কৃষি উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত ২৮৩·৯০ কোটি টকাৰ এটা বুজন অংশ ধৰা হৈছে (মুঠ ব্যয়ৰ শতকৰা ২৫·৪৬ ভাগ); জলসিঞ্চন, বান

নিয়ন্ত্ৰণ আৰু শক্তিৰ খণ্ডত অংশ হ'ব ৪৫৫·২০ কোটি টকা (শতকৰা ৪০·৮৩ ভাগ); উদ্যোগ আৰু খনিৰ ক্ষেত্ৰত ৫৪·৭৫ কোটি টকা (শতকৰা ৪·৯১ ভাগ); পৰিবহন আৰু যাতায়াতৰ ক্ষেত্ৰত ১০৪·৫০ কোটি টকা (শতকৰা ৯·৩৭ ভাগ); আৰু শিক্ষা, স্বাস্থ্য আদিৰ দৰে সমাজ সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত ২১৬·৬৫ কোটি টকা (শতকৰা ১৯·৪৩ ভাগ)।

১৪। মাননীয় সদস্যসকলে শুনি হয়তো সুখী হ'ব যে, ৰাজ্যিক পৰিকল্পনাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় সাহায্য বণ্টন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অসমে বিশেষ শ্ৰেণীৰ ৰাজ্যৰ মৰ্য্যাদা এতিয়াও পাই আছে। ১৯৮০--৮৫ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ বাবে পৰিকল্পনা আয়োগে ৮২৭ কোটি টকাৰ কেন্দ্ৰীয় সাহায্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিছে যিটো পৰিমাণ মুঠ ৰাজ্যিক পৰিকল্পনা ব্যয়ৰ শতকৰা প্ৰায় ৭৪ ভাগ হ'ব। ৰাজ্যই ২৮৮ কোটি টকা যোগাৰ বুলি আশা কৰা হৈছে ইয়াৰ ভিতৰত বজাৰ ঋণ আৰু অসম বিদ্যুৎ পৰিষদ, অসম ৰাজ্যিক পৰিবহন নিগম আৰু অন্যান্য ৰাজহুৱা খণ্ডৰ প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ পৰা পাব পৰা ধনো আছে। পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাখনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সম্পদ আহৰণ কৰিবৰ বাবে ৰাজ্য চৰকাৰে যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা চলাব লাগিব।

১৫। ৰাজ্যিক পৰিকল্পনাৰ উপৰিও, পাৰ্বত্যাঞ্চল আৰু অন্যান্য পিছপৰা অঞ্চলৰ উন্নয়নৰ কাৰণে অতিৰিক্ত কাৰ্য্যসূচী গ্ৰহণ কৰা হৈছে। ১৯৮০-৮৫ চনৰ সময়ছোৱাত পাৰ্বত্যাঞ্চলৰ বাবে অতিৰিক্ত কেন্দ্ৰীয় সাহায্য হ'ব—৭১·২৮ কোটি টকা, ভৈয়ামৰ জনজাতিৰ বাবে ১৯·৫৭ কোটি টকা আৰু অনুসূচীত জাতিৰ বাবে ৫ কোটি টকা। ইয়াৰ বাহিৰেও কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৃষ্ঠপোষকতাত লোৱা কেইবাখনো আঁচনি আছে যাৰ বাবে উপযুক্ত কেন্দ্ৰীয় বৰঙণি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হৈছে।

১৬। এতিয়া ১৯৮১--৮২ চনৰ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ কাষলৈ আহোঁ। ১৯৮১--৮২ চনৰ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত আনুমানিক ২১০ কোটি টকাৰ বিত্তীয় ব্যয় ধাৰ্য্য কৰা হৈছে; ইয়াৰে ১৫৯·১০ কোটি টকা হ'ব কেন্দ্ৰীয় সাহায্য আৰু ৰাজ্যখনে যোগাব ৫০·৯০ কোটি টকা। ৰাজ্যখনৰ বৰঙণিৰ ভিতৰত অতিৰিক্ত সম্পদ ~~ব্যৱহাৰৰ~~ আহৰণ বাবদ পোৱা ৩৮ কোটি টকা আৰু ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ বোৰ্ডে দিয়া ১১ কোটি টকাও ধৰা হৈছে।

১৭। এই বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত কৃষি উৎপাদনৰ বাবে ৫০·৮২ কোটি টকা (২৪·২০%) জলসিঞ্চন, বান নিয়ন্ত্ৰণ আৰু শক্তি উৎপাদনৰ বাবে ৯২·২৭ কোটি টকা (৪৩·৯৫%) খনি আৰু উদ্যোগৰ বাবে ৭·৮০ কোটি টকা (৩·৭১%) পৰিবহন আৰু যাতায়াতৰ বাবে ১৯·২০ কোটি টকা (৯·১৪%) আৰু সমাজ সেৱাৰ বাবে ৩৯·৯১ কোটি টকা (১৯·০০%) ব্যয়ৰ ব্যৱস্থা আছে। (বন্ধনীৰ ভিতৰৰ সংখ্যাবোৰৰ দ্বাৰা মুঠ ব্যয়ৰ শতকৰা হাৰ দেখুওৱা হৈছে) ইয়াৰ উপৰিও পাহাৰ অঞ্চলৰ বাবে ১২ কোটি টকা, জনজাতীয় উপ-পৰিকল্পনাৰ বাবে ৩·৪০ কোটি টকা আৰু অনুসূচীত জাতিৰ ক্ষেত্ৰত লোৱা বিশেষ সংযোগী আঁচনিৰ বাবে ১ কোটি টকাৰ কেন্দ্ৰীয় সাহায্য পোৱা হ'ব। কেন্দ্ৰীয় ভাৱে লোৱা আঁচনিৰ বাবেও অতিৰিক্ত পুজি পোৱা হ'ব।

১৮। এতিয়া মই অহা বছৰৰ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ প্ৰধান প্ৰধান বিষয়সমূহ চমুকৈ উল্লেখ কৰিম। কৃষি পৰিকল্পনাৰ মূল উদ্দেশ্য হ'ল ৰাজ্যখনৰ খাদ্য

সামগ্ৰীৰ উৎপাদন বৃদ্ধি কৰা। ১৯৮০—৮১ চনত ৰাজ্যখনৰ খাদ্য সামগ্ৰীৰ উৎপাদন হয় ২৬·৩৭ লাখ টন। ১৯৮১—৮২ চনত এই উৎপাদন ২৮·৪৮ লাখ টনলৈ অৰ্থাৎ শতকৰা প্ৰায় ৮ ভাগ বৃদ্ধি কৰাৰ কথা ভবা হৈছে। মৰাপাট, কুঁহিয়াৰৰ ক্ষেত্ৰতো যথেষ্ট পৰিমাণে উৎপাদন বঢ়োৱাৰ বাবে পৰিকল্পনা কৰা হৈছে। উৎপাদন বঢ়োৱাৰ প্ৰধান কৌশল হ'ব সম্ভৱস্থলত শস্য উৎপাদন পদ্ধতিৰ সংশোধন কৰা যাতে জুলাইৰ পৰা নৱেম্বৰ মাহলৈকে খাৰিফ শস্য চপোৱাৰ পাছত সেই একেদৰা মাটিকেই নৱেম্বৰৰ মাজ ভাগৰ পৰা মাৰ্চ মাহলৈকে ৰবি শস্য উৎপাদনৰ বাবে সম্পূৰ্ণৰূপে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা হয়। বিশ্ব বেঙ্কৰ অধীনস্থ আচনি সমূহৰ সেৱা সম্প্ৰসাৰণৰ বাবে ইয়াৰ পুনঃগঠনৰ কাম চলিত বছৰতে কৰি থকা হব আৰু কিছুমান নতুন পৰীক্ষা কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰিবলৈ প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছে। জনজাতীয় কৃষক সকলৰ উপকাৰ সাধিবলৈ শস্যৰ বীজ, ৰাসায়নিক সাৰ, কীট নাশক ঔষধ আৰু সা-সজুলি চৰকাৰী ৰেহাই মূল্যত যোগান ধৰিব্ৰৰ বাবে ১৬০ লাখ টকা ব্যয়ৰ ব্যৱস্থা ৰখা হৈছে। প্ৰমাণিত উৎপাদনৰ বাবে পঞ্জীভুক্ত কৃষক-সকলক উদগনি যোগোৱা হব।

১৯। ৰাজ্যখনৰ সকলোবোৰ গ্ৰাম্য উন্নয়ন খণ্ডকে সু-সংহত গ্ৰাম্য উন্নয়ন খণ্ডলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লোৱাৰ লগতে গ্ৰাম্য উন্নয়ন আঁচনি সমূহত আৰু বেছি গুৰুত্ব দিয়া হব। এই আঁচনিৰ অধীনত দৰিদ্ৰ সীমাৰেখাৰ তলত থকা পৰিয়াল সমূহক সাহায্য দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হব।

২০। কৃষকসকলক নলীনাদ বহুৱাৰ বাবে ঋণদানৰ আঁচনি সম্প্ৰসাৰিত কৰিবলৈ অলপতে এটা 'ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চন নিগম' গঠন কৰা হৈছে। কলিয়াবৰ আৰু ডেকাডাম জলসিঞ্চন আঁচনি সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ লগে লগে ২৪,০০০ হেক্টৰ মাটিৰ এটা অতিৰিক্ত অঞ্চলে জলসিঞ্চনৰ সা-সুবিধা লাভ কৰিব। পাহাৰ অঞ্চল সমূহতো ১,০০০ হেক্টৰৰ অঞ্চল এটা জলসিঞ্চনৰ অধীনলৈ অনা হব।

২১। বিদ্যুৎ খণ্ডত পৰিকল্পনাখনত কেইবাটাও প্ৰকল্পৰ কাম হাতত লোৱা হৈছে যাতে ১৯৮৪—৮৫ চনৰ শেহৰ পিনে বিদ্যুৎৰ উৎপাদন সামৰ্থ্য ৬০০ মেগা-ৱাটলৈ বৃদ্ধি কৰিব পৰা হব। বঙাইগাওঁ থাৰ্মেল প্ৰকল্প ইতিমধ্যে কাৰ্য্যক্ষম হৈছে আৰু লাকুৱা থাৰ্মেল প্ৰকল্পও সোনকালেই কাৰ্য্যক্ষম হৈ উঠিব। তেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেচ নিগম আৰু অইল ইণ্ডিয়াৰ তৈলক্ষেত্ৰ সমূহত প্ৰাকৃতিক গেচ ব্যৱহাৰৰ বাবে ৭টা মবাইল গেচ টাৰ্বাইন স্থাপনৰ কাম অহা বছৰৰ ভিতৰতেই সম্পূৰ্ণ হব। ১৯৮১—৮২ চনৰ ভিতৰত ১৬০০ খন গাঁৱত বৈদ্যুতিকৰণৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে; ইয়াকে লৈ মুঠতে ৭২০০ খন গাঁৱত বৈদ্যুতিকৰণ হব।

২২। ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থাসমূহ কেন্দ্ৰীয় খণ্ডৰ অধীনত হাতত লোৱা হৈছে। মাননীয় সদস্যসকলে হয়তো জানে যে ভাৰতীয় সংসদে অলপতে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীবোৰ্ড গঠনৰ বাবে এখন বিল পাছ কৰিছে। এই নদী বোৰ্ডৰ কাম-কাজ ব্যাপক হব। এই বোৰ্ডে ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত বান নিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰধান প্ৰধান কামসমূহৰ জৰীপ আৰু নিৰ্মাণ কাৰ্য্য হাতত লব।

২৩। স্থানীয় সম্পদ, ব্যৱসায়িক সম্ভাৱনা আৰু চাহিদাৰ ভিত্তিত উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰাত উৎসাহ দিয়াটোৱেই হ'ল ৰাজ্যখনৰ ঔদ্যোগিক উন্নয়নৰ বাবে

লোৱা বিস্তৃত কৌশল। অদূৰ ভৱিষ্যতে স্থাপন কৰিব লগীয়া কাগজ কল ৰাসায়নিক আৰু পেট্ৰো-ৰাসায়নিক প্ৰকল্প আদিৰ দৰে প্ৰধান আঁচনিসমূহৰ প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণৰ বাবে যথেষ্ট সংখ্যক খলুৱা লোকক প্ৰশিক্ষণ দিবলৈকো প্ৰবন্ধ কৰা হৈছে।

২৪। ৰাজ্য চৰকাৰৰ অনুৰোধক্ৰমে ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংকে অসমত বেংকৰ সা-সুবিধা বৃদ্ধি কৰিবলৈ ১৯৭টা কেন্দ্ৰ বাছি লৈছে। দুটা আঞ্চলিক গাঁৱলীয়া বেংক ইতিমধ্যে প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছে আৰু দুটা তেনে আঞ্চলিক গাঁৱলীয়া বেংক স্থাপনৰ বাবে ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ অনুমোদন পোৱা হৈছে। অহা বছৰৰ ভিতৰতে সেই দুটা বেংকো স্থাপন কৰাৰ সম্ভাৱনা আছে। উত্তৰ-পূৱ অঞ্চলৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰে ৰাষ্ট্ৰীয়কৃত বেংকৰ এটা সুকীয়া 'ৰিক্ৰুইট্‌মেণ্ট বোৰ্ড' স্থাপন কৰাৰ বাবে সন্মতি দিছে। ইয়াৰ ফলত স্থানীয় লোকসকল প্ৰভূত পৰিমাণে উপকৃত হব। ভাৰত চৰকাৰে গুৱাহাটীত ষ্টেট বেংকৰ এটা স্থানীয় প্ৰধান কাৰ্য্যালয় খোলাৰ বাবেও সন্মতি প্ৰদান কৰিছে। গ্ৰাম্যাঞ্চলত ঋণদান ব্যৱস্থা সুচল কৰাৰ ওপৰিও এই বেংকসমূহত এই অঞ্চলৰ শিক্ষিত নিবনুৱা যুৱকসকলৰ সংস্থানৰ বাবে সু-ব্যৱস্থা থাকিব।

২৫। ৰাজ্যখনৰ উন্নয়নৰ আন এটা বুনিয়াদ হৈছে যাতায়াত ব্যৱস্থাৰ দ্ৰুত উন্নয়ন সাধন। অসমৰ দৰে সীমান্তৱৰ্তী ৰাজ্য এখনত সীমান্ত পহৰা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত ৰাস্তাঘাটৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ। ১৯৮১—৮২ চনৰ ভিতৰত জনজাতি অঞ্চলৰ ১৫০ কিঃ মিঃ কে ধৰি মুঠ ৯০০ কিঃ মিঃ নতুন ৰাস্তা নিৰ্মাণ কৰা হব। ইয়াৰোপৰি ১৫৭ কিঃ মিঃ বাট-পথ সমান কৰা হব। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰত প্ৰস্তাৱিত কলীয়াভোমোৰা দলঙৰ সংযোগী পথ নিৰ্মাণৰ কাম ৰাজ্যিক গড়কাপ্তানী বিভাগৰ হাতত ন্যস্ত কৰা হৈছে, কিন্তু যোৱা বছৰ এই আঁচনিৰ কাম বাধাগ্ৰস্ত হয়। অহা বছৰৰ ভিতৰতে পিছ পৰি থকা কামখিনিও সম্পূৰ্ণ কৰি আশা কৰা লক্ষ্যত উপনীত হব পৰা যাব। যাৱতীয় সামগ্ৰীৰ অভাৱ আৰু পৰিবহন ব্যৱস্থাৰ বাধা-বিপত্তি সত্বেও গৃহ-নিৰ্মাণৰ ক্ষেত্ৰত সন্তোষজনক অগ্ৰগতি লাভ কৰিব পৰা গৈছে। ৰাজধানী চৌহদত তিনি মহলীয়া এম, এল, এ, হোষ্টেল আৰু ৰেকৰ্ড বিল্ডিঙৰ কাম-কাজ সন্তোষজনক ভাৱে আগবাঢ়িছে আৰু অলপতে ই সম্পূৰ্ণ হৈ উঠিব।

২৬। বাধ্যতামূলক, সাৰ্বজনীন প্ৰাথমিক শিক্ষা অবিহনে নিৰক্ষৰতা আৰু অজ্ঞতা দুৰীকৰণ সম্পূৰ্ণ নহব। অতীজত বহু চেষ্টা কৰা সত্বেও বাধ্যতামূলক সাৰ্বজনীন প্ৰাথমিক শিক্ষা এতিয়াও এটা নিস্ফল আকাঙ্ক্ষা হৈয়ে আছে। যি যি কি নহওঁক, ষষ্ঠ পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাত এই বয়সৰ শতকৰা ১০০ ভাগ ল'ৰা-ছোৱালীকে সামৰি লবলৈ বিচৰা হৈছে। ১৯৮১—৮২ চনৰ ভিতৰত অতিৰিক্ত ১'১৩ লাখ ল'ৰা-ছোৱালীক প্ৰাথমিক বিদ্যালয়সমূহত ভৰ্তি কৰা হব। মাধ্যমিক বিদ্যালয়সমূহত প্ৰায় ৯০ হাজাৰৰো অধিক ল'ৰা-ছোৱালীক এই বছৰতে ভৰ্তি কৰা হব। স্কুলসমূহত বিনামূলীয়া পাঠ্য পুথিৰ যোগান, মধ্যাহ্ন আহাৰ, বৃত্তি, খোৱা পানীৰ সুবিধা, শৌচ-প্ৰস্ৰাৱ আদি স্বাস্থ্য সন্মত সুবিধা আৰু আচবাব আদিৰ ব্যৱস্থা কৰি দুখীয়া পৰিয়ালৰ ল'ৰা-ছোৱালীক স্কুলত নাম ভৰ্তি কৰিবলৈ আকৰ্ষিত কৰা হব। স্কুলসমূহত বিজ্ঞান পাঠ্যক্ৰম প্ৰৱৰ্তন আৰু শিক্ষকসকলৰ প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা সম্প্ৰসাৰণ কৰি ইয়াৰ গুণগত বিকাশ সাধন কৰিবলৈ বিচৰা হব। প্ৰাথমিক আৰু মাধ্যমিক সাহায্যপ্ৰাপ্ত স্কুলসমূহত কাম কৰি থকা শিক্ষকসকলৰ

প্ৰাদেশিকীকৰণ ব্যৱস্থা অব্যাহত থাকিব। খেলা-ধূলা আৰু সাংস্কৃতিক চৰ্চাৰ প্ৰতি দিয়া উৎসাহ উদ্দীপনাও অব্যাহত থাকিব।

২৭। ষষ্ঠ পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাত প্ৰযুক্তি বিদ্যা প্ৰদানৰ বাবে ইতিমধ্যে ৰচনা কৰা বুনিয়াদ সুদৃঢ় কৰাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হয়। মীন পন্নয়, কাঠ, বিজুলী আৰু টেলি কমিউনিকেচনৰ কাৰিকৰী বিষয়ৰ ওপৰত এটা ডিপ্লোমা পাঠ্যক্ৰম খোলাৰ পৰিকল্পনা কৰা হৈছে। ১৯৮১—৮২ চনৰ ভিতৰত এটা নতুন পলিটেক্‌নিক কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰাৰ সম্ভাৱনা আছে।

২৮। ১৯৮১—৮২ চনৰ স্বাস্থ্য পৰিকল্পনাত তিনিটা প্ৰাথমিক স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ, ১৬০টা উপকেন্দ্ৰ আৰু ১৮টা সহযোগী স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰৰ কথা ভবা হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও প্ৰাথমিক স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰ আৰু উপকেন্দ্ৰসমূহৰ নিৰ্মাণৰ পিচপৰি থকা কামো সম্পূৰ্ণ কৰাৰ কথা ভবা হৈছে। চলিত বছৰৰ ভিতৰতে দুখন নতুন গ্ৰাম্য হাস্পাতাল স্থাপনৰ প্ৰস্তাৱো কৰা হৈছে। গোৱালপাৰা, দৰং আৰু লক্ষীমপুৰ জিলাত তিনিখন অতিৰিক্ত স্বাস্থ্যসেৱাৰ স্কুল স্থাপন কৰাৰ সম্ভাৱনা আছে। ভাৰত চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা সংশোধিত আঁচনি অনুযায়ী মেলেৰীয়া নিৰ্মূল আঁচনিখনক কাৰ্য্যকৰী কৰা হব। গুৱাহাটীত এটা সংযুক্ত খাদ্য আৰু ঔষধ পৰীক্ষাগাৰৰ কাম আৰম্ভ কৰা হব। ধুবুৰীত ২০০ বিচনাযুক্ত চিভিল হাস্পাতালৰ কাম সোনকালে সম্পূৰ্ণ হব। মৰিগাওঁ, ধেমাজি আৰু হামৰেণ মহকুমাৰ হাস্পাতালৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্যও আগবাঢ়িছে। হাফলং চিভিল হাস্পাতালৰ কাম ১৯৮০ চনৰ ২ অক্টোবৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰা হৈছে।

২৯। ১৯৮১—৮২ চনৰ ভিতৰত ৭০০ খন গাঁৱলৈ খোৱা পানী যোগান ধৰিবলৈ পৰিকল্পনা কৰা হৈছে। তাৰে ২০০ খনৰো অধিক গাওঁ জনজাতি অধ্যুষিত এলেকাৰ ভিতৰত পৰিব। ১৮খন চহৰৰ বাবে পানী যোগান আঁচনিৰ কামো বিভিন্ন স্তৰত আগবাঢ়ি আছে আৰু ৪খনৰ কাম এই বছৰৰ ভিতৰতে সম্পূৰ্ণ হব। তদুপৰি ভৈয়াম অঞ্চলৰ ১০০খন গাওঁ আৰু পাহাৰ অঞ্চলৰ ৪৮ খন গাওঁ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ তত্বাৱধানত উন্নত গ্ৰাম্য পানী যোগান আঁচনিয়ে সামৰি লব।

৩০। ১৯৮১ চনৰ বছৰটো আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় অক্ষম লোকৰ বৰ্ষ হিচাপে পালন কৰা হৈছে। শাৰীৰিক বিকলাঙ্গ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ বৃত্তি দান, যোগ্য ব্যক্তি সকললৈ আৱশ্যকীয় সাহায্য দান, বিকলাঙ্গ সকলৰ মাজত কল্যাণমূলক সেৱা আগবঢ়োৱা স্বেচ্ছাসেৱী অনুষ্ঠানসমূহক বিত্তীয় সাহায্য আৰু পুনঃসংস্থাপনৰ সুবিধা দিয়াৰ অবিৰত আঁচনিসমূহ সম্প্ৰসাৰণ কৰাৰ উপৰিও বিকলাঙ্গ সকলৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিবৰ বাবে চলিত বছৰতে কিছুমান নতুন আঁচনিৰ কাম হাতত লোৱা হব। কৃত্ৰিম অঙ্গ-প্ৰত্যঙ্গ আৰু শ্ৰৱন চিকিৎসা (audio Therapy) কেন্দ্ৰ উন্নয়নৰ লগতে এখন মানসিকভাৱে বাধাগ্ৰস্ত ল'ৰা-ছোৱালীৰ স্কুল স্থাপনৰ কামো এই আঁচনিৰ অধীনত হাতত লোৱা হৈছে।

৩১। ৰাজ্যখনৰ নিবনুৱা সমস্যাটো এতিয়াও এটা উদ্বেগৰ বিষয় হৈ আছে। ১৯৮০ চনৰ এপ্ৰিল মাহত নিয়োগ-বিনিময় কেন্দ্ৰসমূহৰ নাম ভৰ্তি ৰেজিষ্টাৰৰ পৰা দেখা যায় যে ৩.২৯ লাখ লোকে চাকৰি বিচাৰি আছে তাৰে ১'৩৯ লাখ হ'ল শিক্ষিত নিবনুৱা। ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাম্য নিয়োগ আঁচনিয়ে ৰাজ্যখনত

প্ৰতিটো সমূহীয়া উন্নয়ন খণ্ডতে বছৰি-প্ৰায় ১০০ দিনত ১০০০ জন মানুহৰ নিযুক্তিৰ সুবিধা দিয়াৰ কথা বিবেচনা কৰিছে। শিক্ষিত নিবনুৱা সকলৰ মাজত ক্ৰমাগতভাৱে বৃদ্ধি পোৱা নিবনুৱা সমস্যাৰ সমাধান কৰিবলৈ চলিত বছৰতেই হাতত লোৱা বিশেষ আঁচনিখনৰ কাম অহা বছৰত আৰু আগুৱাই নিয়া হব। এই আঁচনিয়ে গড়কাপ্তানী বিভাগৰ ঠিকাদাৰ, পাম্প পৰিচালক, টেলিফোন অপাৰেটৰ, ষ্টেনোগ্ৰাফাৰ আদি বিষয়বো প্ৰশিক্ষণৰ সুবিধা আগবঢ়াব। ইয়াৰ বাহিৰেও (ITI) উদ্যোগিক প্ৰশিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠান সমূহৰ প্ৰশিক্ষণ দিবলৈ বিভিন্ন পাঠ্যক্ৰম আৰু যন্ত্ৰপাতিৰ আধুনিকীকৰণৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

৩২। অসমৰ পাৰ্বত্য অঞ্চলৰ আৰ্থ-সামাজিক সমস্যাসমূহ ফলপ্ৰসূভাৱে চোৱা-চিতা কৰিবলৈ ৰাজ্যখনত ১৯৬৭—৬৮ চনতে এটা সু-সংহত উন্নয়ন প্ৰচেষ্টা চলোৱা হৈছিল। স্বায়ত্ত শাসিত জিলা দুখনৰ জিলা পৰিষদ কেইখনক আঁচনি-সমূহ ৰূপায়ণৰ দায়িত্ব অৰ্পণ কৰা হৈছে। পাৰ্বত্য অঞ্চলসমূহৰ বাবে এটা সুকীয়া পৰিকল্পনা বোৰ্ডে নীতি নিৰ্দ্ধাৰণ আৰু আঁচনিৰ কাম-কাজৰ পৰ্য্যালোচনা কৰে। অহা বছৰৰ পৰিকল্পনাত ভূমি সংৰক্ষণ, ঝুম খেতি নিয়ন্ত্ৰণ আৰু কফি, ৰবৰ আদিৰ দৰে শস্যসমূহৰ উন্নয়নৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছে। তদুপৰি পৰিবহন আৰু যাতায়ত ব্যৱস্থাৰ ওপৰতো যথেষ্ট গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে। শিক্ষা, স্বাস্থ্য আৰু পানীযোগান ব্যৱস্থাৰ নিচিনা সুবিধা পৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণে আগবঢ়োৱা হৈছে।

৩৩। ৰাজ্য চৰকাৰৰ অনুৰোধক্ৰমে ভাৰত চৰকাৰে অলপতে অঞ্চলটোৰ কাৰণে উল্লেখযোগ্যভাৱে ধন খটুৱাবলৈ আগবাঢ়ি আহিছে। নিউ বঙাইগাওঁৰ পৰা গুৱাহাটীলৈ ব্ৰড্‌গজ ৰেলৱে লাইনৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্যৰ কাম খৰতকীয়া কৰা হৈছে। আন্দোলনৰ কাৰণে সঘনাই কাম-কাজ বন্ধ হৈ থকা সত্ত্বেও বঙাইগাঁৱৰ ৰিফাইনাৰী-কাম-পেট্ৰোকেমিকেলচ্ প্ৰকল্পটোৰ কাম ক্ষিপ্ৰ গতিত আগবাঢ়িছে। ৩০০ কোটি টকাৰ দেশৰ অন্যতম বৃহৎ এই প্ৰকল্পটোৱে বছৰি ৩০,০০০ হেজাৰ টন পলিয়েষ্টাৰ আঁহ উৎপাদন কৰিব পাৰিব। অলপতে ভাৰত চৰকাৰে এই প্ৰকল্পৰ অধীনত আৰু কিছুমান আনুষঙ্গিক উদ্যোগ স্থাপনৰ সম্ভাৱনা সম্পৰ্কে পৰীক্ষা কৰিবলৈ এটা উচ্চক্ষমতাসম্পন্ন কমিটীক নিযুক্তি দিছে। ৬৫ কোটি টকা ব্যয় কৰি নিৰ্মাণ কৰিবলৈ লোৱা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দ্বিতীয় দলংখনৰ কাম নিৰ্দ্ধাৰিত সময়মতেই আগবাঢ়িছে আৰু ই ১৯৮৫ চনত সম্পূৰ্ণ হবগৈ বুলি আশা কৰা হৈছে। অসমত টেলি কমিউনিকেশ্যন ব্যৱস্থাৰ উন্নতি সাধিবলৈ এখন ব্যাপক আঁচনিৰ কথা ভৱা হৈছে। ইয়াৰ ভিতৰত গুৱাহাটীৰ কাৰণে অতিৰিক্ত টেলিফোন লাইনৰ ব্যৱস্থা, এচ, টি, ডি ব্যৱস্থাৰ উন্নতি সধা, ব্যাপকভাৱে মাইক্ৰোৱেভ পদ্ধতিৰ সম্প্ৰসাৰণ আৰু অতিৰিক্ত দূৰৱৰ্তী উচ্চ ফ্ৰিকুয়েন্সিৰ অনাতাঁৰ সংযোগ আদিৰ কামো সামৰা হৈছে।

৩৪। অসমে ঘেঁহু, দাইল, লোণ, চেনী, খোৱাতেল আৰু অন্যান্য অত্যাৱশ্যকীয় ভোগ্য সামগ্ৰীৰ কাৰণে বাহিৰৰ যোগানৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব লগীয়া হয়। আন্দোলনৰ সময়ছোৱাত যোগান ব্যৱস্থা ব্যাহত হৈছিল, কিন্তু অলপতে চৰকাৰে ৰাজহুৱা বিতৰণ ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে এই আৱশ্যকীয় সামগ্ৰীবোৰৰ যোগান অব্যাহত ৰাখিব পাৰিছে। চৰকাৰৰ দ্বাৰা বিশেষ ব্যৱস্থা হাতত লোৱাৰ ফলত যোৱা কেইবছৰমানৰ তুলনাত চলিত বছৰটোত তীখা, বিলাতী মাটি আদি প্ৰয়ো-

জনীয় নির্মাণ সামগ্ৰী বোৰৰ যোগান ব্যৱস্থাৰ উল্লেখনীয়ভাৱে উন্নতি হোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। বছৰটোৰ ভিতৰতে অভাৱৰ মাহ কেইটাত যেতিয়া বয়-বস্তুৰ দাম উৰ্দ্ধমুখী হয় তেতিয়াও বিশেষকৈ ধান আৰু ঘেঁহুৰ বজাৰ মূল্য অস্বাভাৱিকভাৱে বঢ়া নাই।

৩৫। প্ৰায় প্ৰত্যেক বছৰতে অসমত এবাৰ হলেও বানপানী আহে। ১৯৮০ চনৰ ভিতৰত দুবাৰ বানপানী হয়। প্ৰথমবাৰ জুলাই মাহত আৰু দ্বিতীয়বাৰ আগষ্ট মাহত; যাৰ ফলত মানুহৰ ধন সম্পত্তি আৰু জীৱনৰ বিস্তৰ ক্ষতি সাধন হয়। তাৰোপৰি ৰাস্তা-ঘাট, ঘৰবাৰী আৰু দলং আদিৰ বিস্তৰ ক্ষতি হয়। বছৰটোৰ ভিতৰত সাহায্য আৰু পুনঃসংস্থাপন ব্যৱস্থাৰ কাৰণে ১২.৭২ কোটি টকা ব্যয় কৰা হয়।

৩৬। খাৰুৱা পেট্ৰোলজাত সামগ্ৰীৰ ওপৰত ৰয়েল্টিৰ হাৰ বঢ়াবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত ৰাজ্য চৰকাৰে অবিৰামভাৱে যুক্তি দৰ্শাই আহিছে। ১৯৮০ চনৰ মে মাহত ৰাজ্য চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত বিশদ বিৱৰণেৰে এখন স্মাৰক পত্ৰ দাখিল কৰি বৰ্তমানৰ প্ৰতি টন খাৰুৱা তেলৰ ৰয়েল্টি ৪২ টকাৰ পৰিবৰ্তে ৩১৫ টকা হাৰত নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰে। ভাৰত চৰকাৰে ৰয়েল্টিৰ হাৰ ঘোষণা কৰিছে। এই হাৰ প্ৰতি টনত ৬১ টকালৈ বৃদ্ধি কৰা হৈছে।

৩৭। এতিয়া মই সন্মানিত সদস্যসকলক বাজেটৰ প্ৰধান বিষয়সমূহৰ বিষয়ে অৱগত কৰিব খুজিছোঁ।

৩৮। ১৯৮০--৮১ চনৰ ৩০২.২৭ কোটি টকাৰ বিপৰীতে ১৯৮১—৮২ চনত ৩৫০.৮৫ কোটি টকা ৰাজহ আয় ধাৰ্য্য কৰা হৈছে। সম্প্ৰতি উত্থাপিত এই হিচাবটোৱে যোৱা বছৰৰ সংশোধিত প্ৰাক্ কললনৰ ওপৰত ৪৮.৫৮ কোটি টকাৰ আয় বৃদ্ধি হোৱাকে সূচায়। ৰাজ্যিক কৰ ৰাজহ বৃদ্ধি হোৱা (২০.৬২ কোটি টকা), কৰৰ বাহিৰৰ ৰাজহ (১৫.২৭ কোটি টকা), কেন্দ্ৰীয় কৰ আৰু শুল্কৰ অংশ (১১.৪৭ কোটি টকা) আৰু কেন্দ্ৰৰ পৰা পোৱা বৰ্দ্ধিত আঁচনি সাহায্য (৯.২১ কোটি টকা)ৰ কাৰণে ঘাইকৈ এই বৃদ্ধি পৰিলক্ষিত হৈছে। মূলধনী আয় ১৯৮০—৮১ চনৰ ২৭১.০৬ কোটি টকাৰ পৰা ১৯৮১--৮২ চনত ২২০.৭৯ কোটি টকালৈ হ্ৰাস পোৱা দেখা যায়। ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেঙ্কৰ পৰা সময়ে সময়ে লোৱা অৰ্থোপায়ৰ আগধন এই আয়ৰ ভিতৰত পৰে আৰু আগধনখিনি বাদ দি চলিত বছৰটোৰ মূলধনী আয় হব যোৱা বছৰৰ ১৮৬.০৬ কোটি টকাৰ বিপৰীতে ১৬৮.৭৯ কোটি টকা। বিদেশী নাগৰিকৰ সমস্যাক লৈ চলি থকা আন্দোলনৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত ৰাজ্যখনৰ অৱস্থা শোচনীয় হোৱা হেতুকে ১৯৮০--৮১ চনৰ ভিতৰত ৰাজ্য চৰকাৰে ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা ৪০ কোটি টকাৰ এটা বিশেষ ঋণ লয়। যোৱা বছৰৰ তুলনাত চলিত বছৰটোত পৰিকল্পনা সাহায্য ১৪.১৭ কোটি টকা বেছি হব। এই সকলোবোৰ দিশ বিবেচনা কৰিলে দেখা যায় যে যোৱা বছৰৰ মূলধনী আয়ৰ হিচাপতকৈ কোনো তাৎপৰ্য্যপূৰ্ণ পাৰ্থক্য নেথাকিব।

৩৯। ১৯৮০—৮১ চনৰ সংশোধিত প্ৰাক্ ক'লনত ধাৰ্য্য কৰা ৩৬৯.০৯ কোটি টকাৰ বিপৰীতে ১৯৮১—৮২ চনত ৩৮৫.৬৭ কোটি টকা ৰাজহ ব্যয় ধাৰ্য্য কৰা হৈছে। ১৬.৫৮ কোটি টকাৰ এই বৃদ্ধি অতি সামান্য আৰু এই ধন কৰ্ম-

চাৰীসকলৰ সাধাৰণতে বাঢ়ি যোৱা বেতন আৰু ভাট্টা আদি দিবলৈ প্ৰয়োজন হব। ১৯৮০—৮১ চনত সংশোধিত প্ৰাক্ ক'লনত ধাৰ্য্য কৰা ২৫৫.৬৬ কোটি টকাৰ বিপৰীতে ২২৮.৭৬ কোটি টকা মূলধনী ব্যয় ধাৰ্য্য কৰা হৈছে। এই ব্যৱধান প্ৰধানকৈ অৰ্থোপায়ৰ আগধন পৰিশোধ কৰিবৰ কাৰণে কৰা ব্যৱস্থাৰ বাবে হৈছে; যিটো ১৯৮০—৮১ চনৰ ৮৬ কোটি টকাৰ তুলনাত অহা বছৰটোত ৫৫ কোটি টকা হবগৈ পাৰে।

৪০। ১৯৭৯—৮০ চনৰ হিচাপ ৮.০৫ কোটি টকাৰ আবন্তণীৰ ঘাটি উদ্বৃত্তৰ বিপৰীতে ১০·১৫ কোটি টকাৰ ঘাটি উদ্বৃত্তৰে সামৰণি পৰে। বছৰটোৰ বাবে সামৰণিৰ উদ্বৃত্ত ৪২·৮৫ কোটি টকাৰ ঘাটি হোৱাৰ লগে লগে ১৯৮০—৮১ চনৰ ভিতৰত এই অৱস্থাৰ যথেষ্ট অৱনতি ঘটে। ৰাজ্যখনত হোৱা আন্দোলনেই হ'ল এই অত্যাধিক ঘাটিৰ ঘাই কাৰণ। ১৯৮০—৮১ চনৰ ভিতৰত ভাৰত চৰকাৰে ৪০ কোটি টকাৰ এটা বিশেষ ঋণ নিদিয়া হলে সামৰণি উদ্বৃত্ত আৰু বেছি বেয়া হ'লহেঁতেন। ১৯৮১—৮২ চনৰ এই হিচাপৰ পৰা দেখা যায় যে বছৰটো ৭৯·২৬ কোটি টকাৰ ঘাটি উদ্বৃত্তৰে সামৰণি পৰিব।

৪১। বিদেশী নাগৰিকৰ বিষয়টোৰ ওপৰত চলা আন্দোলনে ৰাজ্যখনৰ সম্পদ ৰাজিৰ ওপৰত গভীৰভাৱে প্ৰভাৱ পেলায়। এহাতে ৰাজ্যিক ৰাজকোষৰ ৰাজহৰ প্ৰভূত ক্ষতি সাধন হোৱাৰ লগতে শান্তি আৰু শৃঙ্খলা অটুট ৰখা তথা সংঘৰ্ষৰ দ্বাৰা ক্ষতিগ্ৰস্ত পৰিয়াল বৰ্গলৈ সাহায্যৰ বাবে খৰচৰ মাত্ৰা বৃদ্ধি পায়। ১৯৭৯—৮০ আৰু ১৯৮০—৮১ চনৰ দুয়োখন বিত্তীয় বাজেটত ইয়াৰ প্ৰভাৱ প্ৰতিফলিত হয়। ১৯৭৯—৮০ চনৰ ভিতৰত ৰাজ্যিক কৰৰ সংগ্ৰহ প্ৰায় ৯৪ কোটি টকা হব বুলি আশা কৰা হৈছিল; কিন্তু প্ৰকৃত সংগ্ৰহৰ পৰিমাণ আছিল ৭২ কোটি টকাহে। এই ঘাটি আংশিকভাৱে খৰাং বতৰৰ কাৰণে হৈছিল যিটোৱে চাহ অৰ্থনীতিক যথেষ্ট ভাৱে ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰে। কৰৰ বাহিৰৰ ৰাজহত বিশেষকৈ তেল ৰয়েল্টি আৰু বনাঞ্চলৰ ৰয়েল্টিৰ ঘাটি হৈছিল ছয় কোটিতকৈয়ো অধিক। আইন আৰু শৃঙ্খলা অটুট ৰাখিবৰ বাবে আৰু সংঘৰ্ষত ক্ষতিগ্ৰস্ত পৰিয়ালবৰ্গৰ পুনঃ সংস্থাপনৰ বাবে অতিৰিক্ত খৰচ বহন কৰা হৈছিল।

৪২। ১৯৮০—৮১ বছৰটোত ৰাজহৰ প্ৰত্যাশিত ঘাটিৰ পৰিমাণ প্ৰায় ৪৫ কোটি টকা হব। তেলৰ ৰয়েল্টি, খাৰুৱা তেল আৰু পেট্ৰোলজাত সামগ্ৰীৰ বিক্ৰীকৰ, বনজ সম্পদৰ পৰা অহা ৰাজহ, সাধাৰণ বিক্ৰীকৰ আৰু কৃষিজাত সামগ্ৰীৰ পৰা ওলোৱা আয়কৰৰ ঘাটিৰ ফলতে এই ঘাটি অৱস্থাৰ উদ্ভৱ হৈছে। তদুপৰি ১৯৮০—৮১ চনৰ বছৰটোত আইন শৃঙ্খলা ৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰায় ৮·৭ কোটি টকাৰ অতিৰিক্ত খৰচ হয়।

৪৩। অসমৰ দৰে সৰু সীমিত সম্পদৰ ৰাজ্য এখনৰ ক্ষেত্ৰত এনেকুৱা ঘাটি পূৰণ কৰাটো যে সম্ভৱ নহয়, এই কথা মাননীয় সদস্যসকলে নিশ্চয় উপলব্ধি কৰিব। ১৯৮০—৮১ চনৰ বাজেটৰ ঘাটি পূৰণৰ উদ্দেশ্যে ৰাজ্য চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক ৩৫ কোটি টকাৰ অনুদানৰ বাবে অনুৰোধ জনাইছে আৰু এই ঘাটি পূৰণ কৰা হ'ব বুলি আশা কৰা হৈছে।

৪৪। বৃজন পৰিমাণৰ ৰাজহৰ বৃদ্ধি আৰু পৰিকল্পনা বহিৰ্ভূত খৰচ কম হোৱা সত্বেও ১৯৮১—৮২ বছৰটোত সৰ্বমুঠ ঘাটি হবগৈ ৩৬·৪১ কোটি টকা।

১৯৮১—৮২ চনৰ বৃহত্তৰ পৰিকল্পনাত ধাৰ্য্য কৰা খৰচেই ইয়াৰ ঘাই কাৰণ। ~~ৰাজ্য চৰকাৰে তেলৰ ৰয়েল্টিৰ নিৰিখ বুজন পৰিমাণে বৃদ্ধি কৰিবলৈ আশা কৰিছে। তেতিয়া হয়তো এই ঘাটিৰ অধিকাংশ পূৰণ হব।~~

৪৫। মাননীয় সদস্যসকলে নিশ্চয় জানে যে ৰাজ্য চৰকাৰৰ চাকৰিয়াল সকলৰ দা-দৰমহা আৰু বানচ আদি আৰু অন্যান্য আনুষঙ্গিক বিষয়বোৰ পৰীক্ষা কৰি চাবৰ কাৰণে ৰাজ্য চৰকাৰে দৰ্মহা আয়োগ এখন গঠন কৰিছে। সদ্যহতে আয়োগে পুৰাদমে কামত লাগি আছে। আয়োগে হয়তো ১৯৮১—৮২ বিত্তীয় বছৰতে তেওঁলোকৰ প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিব পাৰিব। ১৯৮১—৮২ বছৰৰ কাৰণে ধাৰ্য্য কৰা খৰচৰ ভিতৰত দৰ্মহা আয়োগৰ প্ৰতিবেদনৰ ফলাফল সামৰি লোৱা নহ'ব।

৪৬। সদনৰ মাননীয় সদস্যসকলৰ ওচৰত মই বিক্ৰীকৰৰ ক্ষেত্ৰত অলপতে লোৱা কেতবোৰ ব্যৱস্থাৰ কথাও জনাব খোজোঁ। কৰ-কাটলৰ সংশোধনৰ উদ্দেশ্যে ১৯৮০ চনৰ চেপ্তেম্বৰত কেন্দ্ৰীয় বিত্তমন্ত্ৰী গৰাকীয়ে মুখ্যমন্ত্ৰীসকলৰ সৈতে আলোচনাত বহিছিল। এই সন্মিলনে অনুমোদন কৰিছিল যে জীৱন ৰক্ষাৰ ঔষধ-পাতি আৰু বনস্পতিৰ ওপৰত লগোৱা কৰৰ সলনি ৰাজ্যসমূহৰ বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যতত ৰাজহৰ ক্ষেত্ৰত উপযুক্ত ৰক্ষণাবেক্ষণ দি, অতিৰিক্ত আবকাৰী কৰহে থাকিব লাগে। এই সন্মিলনে তলত উল্লেখ কৰা কৰ-কাটলবোৰ সামৰি লব পৰাকৈ কৰৰ সুত্ৰটোৰ সংশোধনৰ কাৰণে এখন সংবিধান (সংশোধনী) বিল উত্থাপন কৰিব লাগে বুলিও অনুমোদন জনায়।

(১) কোনো চুক্তিৰ ভিত্তিৰ অন্যথায় নগদ টকা, বিলম্বিত পৰিশোধ (Deferred Payment) অথবা অন্য মূল্যবান দেয়ৰ (Other Valuable Consideration) বাবে বয়বস্তুৰ ওপৰত থকা স্বত্ব হস্তান্তৰকৰণৰ ওপৰত কৰাৰোপন;

(২) কামৰ চুক্তি পৰিপালনৰ লগত জড়িত বয়বস্তুৰ (বয়বস্তু হিচাপেই হওক কিম্বা আন কিবা আকাৰতেই হওক) বয়বস্তুৰ স্বত্বৰ হস্তান্তৰকৰণৰ ওপৰত কৰাৰোপন;

(৩) নগদ টকা, বিলম্বিত পৰিশোধ অথবা অন্য মূল্যবান দেয়ৰ বাবে যি কোনো উদ্দেশ্য (নিৰ্দ্ধাৰিত সময়ৰ বাবে হওঁকেই বা নহওঁকেই) যি কোনো বয়বস্তু ব্যৱহাৰৰ কাৰণে স্বত্বৰ হস্তান্তৰকৰণৰ ওপৰত কৰাৰোপন;

(৪) নগদ টকা, বিলম্বিত পৰিশোধ কিম্বা অন্য মূল্যবান দেয়ৰ বাবে কোনো অপঞ্জীভুক্ত সন্থা কিম্বা ব্যক্তিবৰ্গৰ সন্থাই ইয়াৰ কোনো সদস্যক বয়বস্তুৰ যোগানৰ ওপৰত কৰাৰোপন;

(৫) কোনো সেৱা হিচাপেই হওঁক কিম্বা কোনো সেৱাৰ অংশ স্বৰূপেই হওঁক কিম্বা অন্য যিকোনো ধৰণেই হওঁক খাদ্যদ্ৰব্য অথবা কিম্বা মানব উপভোগ্য অন্য সামগ্ৰী কিম্বা কোনো পানীয় (ৰাগীয়াল হওঁকেই বা নহওঁকেই) হওঁক কোনো বয়বস্তুৰ তেনে যোগান যদি নগদ টকা, বিলম্বিত পৰিশোধ কিম্বা অন্য মূল্যবান দেয়ৰ বাবে যোগান ধৰা হয় তেনে যোগানৰ ওপৰত কৰাৰোপন।

১৯৮১ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত মুখ্যমন্ত্ৰীসকলৰ আৰু এখন সন্মিলন অনুষ্ঠিত হয়। ইয়াত সিদ্ধান্ত লোৱা হয় যে খাৰুৱা তেল, বিলাতী মাটি আদিৰ দৰে কেতবোৰ অধিক সামগ্ৰীৰ ওপৰত বিক্ৰী কৰৰ প্ৰতিকল্প হিচাবে অতিৰিক্ত আবকাৰী শুল্কও থাকিব লাগে। বিত্ত আয়োগৰ লেখীয়া এখন আয়োগে এই বিষয়টো বিশদভাৱে পৰীক্ষা কৰিব এই কাৰণেই যাতে ৰাজ্যসমূহৰ বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যতেও ন্যায়সঙ্গত ৰাজহ স্বাৰ্থ (interest) সম্পূৰ্ণৰূপে ৰক্ষা পৰে।

৪৭। ১৯৭২ চনত অসমক পুনৰগঠন কৰাৰে পৰা মেঘালয়, মিজোৰাম আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশলৈ ৰাজ্য চৰকাৰে আন্তঃৰাজ্যিক বিক্ৰীৰ বেলিকা কেন্দ্ৰীয় বিক্ৰী কৰৰ পৰা সাধাৰণ বিক্ৰী কৰ ৰেহাই দিছে। ১৯৭৯ চনৰ এপ্ৰিল মাহত মেঘালয়লৈ আগবঢ়োৱা ৰেহাই উঠাই লোৱা হয়। ১৯৮১ চনৰ জানুৱাৰী মাহত মিজোৰাম আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশলৈ আগবঢ়োৱা ৰেহায়ো উঠাই লোৱা হয়। ৰাজ্য চৰকাৰলৈ কেতবোৰ অতিৰিক্ত ৰাজহ অনাৰ উপৰিও এই ব্যৱস্থাই কৰ-ফাঁকি ৰোধ কৰিব বুলি আশা কৰা হৈছে।

৪৮। ৰাজ্যখনলৈ স্বাভাৱিক অৱস্থা ঘূৰি অহাৰ লগে লগে ৰাজ্য চৰকাৰে বিশ্বাস কৰে যে ৰাজ্যৰ অৰ্থনীতি ক্ষিপ্ৰতাৰে পুনৰুজ্জীৱিত হব আৰু অহা বছৰৰ পৰিকল্পনা আঁচনিসমূহ খৰতকীয়াকৈ ৰূপায়ণ কৰিব পৰা যাব। আমাৰ ৰাজনৈতিক বৈষম্য থকা সত্বেও মই এই সন্মানিত সদনৰ প্ৰতিজন সদস্যকে ৰাজ্যখনত উন্নয়ন প্ৰক্ৰিয়া খৰতকীয়া কৰাৰ বাবে চলোৱা আমাৰ প্ৰচেষ্টাত সহযোগিতা কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাওঁ।

মহোদয়, ইয়াকে কৈ মই সন্মানিত সদনত ১৯৮১—৮২ চনৰ বাজেট উত্থাপন কৰিলোঁ।